

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre 6 kor — fl.	Félévre 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint,
az udvarban hátul.

Az új párt.

Párt-e vagy nem párt? Megszületett-e már, avagy meg se született? avagy meg is halt-e már?

Politikai körökben ez most a kérdések kérdése a gazdák tegnapi bankettje után történt agrárius szervezkedésről.

A szabadelvű pártkörben is erről folyt a szó.

Szell Kálmán miniszterelnök a körülötte csoportosultak előtt kifejtette, hogy a kormány a legszélsőbb határig fölvette programjába az agrárérdekek istápolását és kielégítését: de harmonikusan az ipari és kereskedelmi érdekek gondozásával és fejlesztésével. Egy olyan agrár-programm, mely elkülönzi magát és csak egyoldaluan az agrár-érdekekre akar tekintettel lenni, nem egyezik meg a kormány programjával s ilyennek kitűzése pártbontást jelent. Kifejtette a miniszterelnök azt is, hogy eltekintve a szabadelvű párttal való összeütközéstől,

egy külön agrár-párt önmagában véve sem lehetséges Magyarországon, nagy gazdasági hátrányok és más irányú veszedelmek nélkül. S ha mégis egy ilyen külön párt alakulna, az a kormány egész erélyét és befolyását szemben fogná találni magával.

Most már csak az a kérdés, hogy ezek után megvalósul-e az új párt és hogy a miniszterelnök nyilatkozatával szemben tudnak-e számottevő eredményt érni el?

Majd a jövő mutatja meg!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház mai ülése.

— Távirati tudósítás. —

Ma folytatták az igazságügyi tárca költségvetését. Kevés figyelemmel hallgatták meg a szónokokat. Elsőnek Fassie Tódor szólott, kinek beszédjét itt-ott szívesen megélezték. A mindentudó Major Ferenc beszélt másodiknak üres padok előtt. De egyszerre megtelt a ház. Plósz miniszter kelt fel szólásra. Általános figyelem közepette fejtegette az új perrendtartást, a tőzsde

biróság és büntető novella reformját. A minisztert lelkesen megélezték.

Elnök Perczel Dezső 10 órakor nyitotta meg az ülést.

Psik Lajos bemutatja az összeférhetlenségi bizottság jelentését, mely szerint a bizottság: Tisza Kálmán, gróf Apponyi Albert, Horánszky Nándor, Ugron Gábor, Gullner Gyula, Györy Elek, Hódossy Imre képviselők ellen bejelentett összeférhetlenségelt tárgyalanná mondta ki.

Következik a napirend: Az igazságügyi tárca költségvetése.

Első szónok Fassie Tódor, ki jóllehet teljes bizalommal van a miniszter iránt, de mindamellett sok kifogásolni valót talál s különösen az alsó biróságok vannak mostoha helyzetben. Tul vannak terhelve munkával s igen sanyaru fizetésük van. Előmenetelük pedig oly lassu, hogy ma már megöregednek jogászaink, mire a birói rangot elérik. Nem helyes az előmenetel az az eljárása, mely munkastatisztikán alapszik, mert ezáltal teljesen a főnök önkényére vannak kitéve a tisztviselők. — A doktor jurisokat előnyben kell részesíteni. Kéri a minisztert, javítsa a birák helyzetét. Költségvetést elfogadja.

Major Ferenc: Nagyon sok kifogásolni valót talál e tárczában. Sok a munka, kevés a fizetés. Egyes intézménynek nagy a kerete, óriási a munka anyaga, melynek alig 10 százalékát dolgozza fel. Ilyen a köz-

Bur földről.

Péchy Tibor burparancsnok felolvasása.

— Irta és az ingyen kenyér javára rendezett estélyen felolvasta: Péchy Tibor.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Amidőn szerény felolvasásomat megkezdéném, engedtessek meg nekem, hogy előzetesen is szives elnézésökért esedezem, mert félek, hogy becses várakozásuknak megfelelni képes nem leszek, egyrészt talán azért, mivel e téren ez első kísérletem, de másrészt és főleg azért, mivel azon keresztűz, amely közé most kerültem, bizony elfogultabbá tesz, mint azon tűzpróba, amelyet Transvaal, Oranje és a Fokföld különböző harcterein kiállottam.

Ne is méltóztatassanak tőlem egy rendszeresen egybeállított néprajzi, politikai, avagy stratégiai dolgozatot várni, esztönszerűleg, csupán azon tapasztalataimat és megfigyeléseimet leszek röviden elmondandó, amelyeket csaknem öt évi tartózkodásom alatt a hős boer nép hazájában földrajzilag még ez idő szerinti elnevezéssel a dél-afrikai

köztársaságban — úgy békében, mint az angol-boer háboruban átéltem. Ha ennyivel meg méltóztatnak elégedni, úgy előre is köszönöm.

Szegény „Boer nemzet! A mely nemzet iránt kívált mi magyarok oly rokonszenvvel lelkesedünk és balsorsukban őszintén osztozunk, amely nemzet minden pártfogás, segedelem nélkül, csupán önmagára utalva, hazaszeretetét, lelkesedését önmagából merítve, vérét, vagyonát áldozza, hogy hazáját, önállóságát, házi tűzhelyét az idegen kapzsi és önző hatalmi befolyás ellen megvédjé, fentartsa, annak talán ma már a hősei között a legutolsóknak vére is azon imádott röget áztatja, amelyet egész Európa szegényére, a tulerő ellen megvédeni képelenek.

Tekintsük legelőbb is a boerok származását. II Fülöp király híres hadvezérek: Alba hercegnék kegyetlenkedései és üldözései elől egyrésze a holland potestánsoknak ott hagyta hazáját és Dél-Afrikában a mai fokváros vidékén telepedett le, hol a később hozzájuk csatlakozott francia hűnottákkal egy új országot alapítottak maguknak, leigázva az ott élő benszülötteket.

A mai boerok e két nemzetiség ivadéka. Miután a holland elem volt köztük a

tulnyomó, e nép jellegét tartották meg és ennek nyelvét beszélik ma is.

Kinézésükre a boerok, úgy a férfiak, mint a nők rendszerint magosak, erősek, szőkők, kék szemekkel. Találni azonban olyanokat is, kiknél inkább a francia jelleg ütött át, ezek aztán kisebbek, barnák.

A boer főjellemonása a vallásosság és szabadságszeretet, Rendkívül nyugodt, takarékos, idegennel szemben tartózkodó, gyakran önző, sőt sokszor egyenesen visszautasító.

Főfoglalkozásuk az állattenyésztés és pedig a szarvasmarha és juh nevelés. Ebből van a boerfarmernek a főjövédelme, mert gazdálkodást a legtöbb esetben csak házi szükségleteinek fedezésére folytat.

Ha az idegen azokat a beláthatatlan füvel benőtt térségeket először maga előtt látja, melyek szűz földjén még soha egy eke barazdát nem huzott, addig, míg az ország klimatikus és egyéb viszonyait nem ismeri, megütközik, hogy csak oly kevés kulturára talál. Ha azonban pár évet ott töltött és megismerte a boer rendkívül kevés igényét és az ottani klimát és a sok elemi csapásokat, melyek az aratást évről-évre kérdésessé teszik, nem csodálkozik egy cseppet sem. Négy-öt éven át sötét

jegyzői intézmény. Sürgeti, hogy ezeket szaporítsák. Baj az, hogy igazságszolgáltatásunk nagyon lassu és költséges. Óriási sok a törvény, rendelet, szokszor a közigazgatás itélkezik oly ügyekben, melyek a független bíróság elé tartozna. Az esküdt intézmény kiterjesztését kéri. Birálat tárgyává teszi Visontai négy javaslatát s azokat elfogadja. Szól aztán a törvényszéki és fogházi orvosok helyzetéről, kiknek ugy fizetésük, mint helyzetük javítását kéri. Költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés balról.)

Plósz Sándor igazságügyminiszter: Felhasználja az alkalmat, hogy reflektáljon a felszólalásokra.

Sok tekintetbe igazat ad a felszólalóknak, különösen a bírói kar fizetési rendjét illetőleg: erre vonatkozólag legközelebb be fog terjeszteni egy törvényjavaslatot. Reflektál azután az egyes felszólalókra. Többen tulterheltséget hoztak fel; ezen ugy kíván segíteni, hogy szaporítja a személyzetet, már a költségvetés keretében felvett több albirói és ügyészi állást, különösen a kezelő személyzetet kell szaporítani. Ezekre nagy súlyt fektet. Fassié-val szemben kijelenti, hogy az előléptetés nemcsak statisztika alapján történik, de igenis azt is tekintetbe kell venni. Visontai inhumanusnak mondja, a halálbüntetés 24 órai végrehajtását de ez törvényen alapszik, ezen ő nem segíthet, különben is hebizonyult a dolog, hogy az ítélet kihirdetés utáni napon kell végrehajtani az ítéletet. Egyenként foglalozik aztán Visontai határozati javaslatával s szükségesnek egyedül a katonai büntető törvénykönyv elkészítését tartja, mire nézve ugy a honvéd, mint a hadügyminiszter már dolgoznak a tervezeteken. Különben kéri a javaslatokat mellőzni. Áttér aztán a miniszter a tervbe vett reformokra. A polgári perrendtartás, mely inuár megjelent, azt hiszi teljesen pótolni fogja a hiányzókat s ő azt még ez évben be is fogja a háznak terjeszteni. Az egész törvényjavaslat

kész, most a szakvéleményeket várja, kapcsolatban a kereskedelmi jogot is reformálni fogja. A polgári perrendtartásban, czélja volt egyszerűsíteni az eljárást, így szélesebb alapra helyezte a szóbeliséget s egyszerűsítette a sommás eljárást. Ennek hatásköre kiterjeszkedik a tőzsde törvényre is, melyet szűk határok közé akar szorítani. A végrehajtási eljárást is erős reform alá veszi. Az új büntető novella reformja is most készül, e tekintetben nem fog teljes megváltoztatásra szorítkozni, de tisztán oly változtatásokat eszközöl, melyek a legszükségesebbek. Általános figyelem között adja elő a miniszter fontos reformjait s kéri a költségvetés elfogadását. (Élénk éljenzés jobbról.)

Öt perc szünet.

A szünet után Molnár Jenő a tömeggondnoki intézményt támadta. Kola János pedig az igazságügyi törvények mielőbbi revidálását sürgette.

Páder és Visontai szólottak még pártolól a javaslatához s azután Emmer előadó zárószavával a vita véget ért.

POLITIKAI HIREK

Minisztertanács. Tegnap délután minisztertanács volt, amelyen a kabinetnek a fővárosban időző valamennyi tagja részt vett.

Változások a főispáni karban. Képviselői körökben elterjedt hírek szerint Horváth Bélának, a jelenlegi honti főispánnak, Esztergomba való áthelyezése már a legközelebbi napokban meg fog történni. Honti körökben elterjedt hírek szerint, Horváth helyére Lits Gyula országgyűlési képviselő fog kinevezettni.

Molnár Jenő dr. beszámolója. Mint Szentestől írják, Molnár Jenő, a város képviselője tegnap választói körébe érke-

zett. A vasutnál óriási közönség várta zeneszóval, zászlók alatt kísérte a városba. A pártkör előtt nagy tetszés mellett elmondotta beszámolóját. Foglalkozott különösen az ausztriai parlamenti viszonyokkal, kifejezve azt, hogy ez az állapot siettetni az összes magyar pártokat annak elismerésére, hogy az ország gazdasági függetlenségét biztosítani kell. Este társas vacsora volt, amelyen Molnár Jenőt, mint a városnak jövőre is jelölt képviselőjét, számos felkösztömbben ünnepelték. A hangulat után itélve, dr. Molnár Jenőt a szentesiek ismét meg fogják választani.

Felolvasás és hangverseny az ingyen kenyér javára.

Debreczen, febr. 28.

Az ingyen kenyér javára rendezett hangverseny és felolvasó-estély tegnap erkölcseleg és anyagilag egyaránt fényes sikerrel végződött. A közönség érdeklődése páratlan volt. A városháza nagy tanácsterme megtelt minden zugába. Debreczen előkelőségei csaknem teljes számmal megjelentek s intelligens társadalma legjelesebb családjaival volt képviselve.

A közönség végtelenül kedves képet nyújtott. A hölgyek jórészt estélyöltözetben jelentek meg s lelkesedéssel kísérték figyelemmel a program lefolyását. A kedves tarka képet még ragyogóbbá tette a sok aranyujtásos atilla. Tisztjeink nagy számmal jelentek meg, hogy a Péchy Tibor felvasásából ismeretet, a burhaboruról tapasztalatot szerezzenek.

Pár percczel öt óra után Rácz Károly és zenekara játszotta megnyitóul a Rákóczy kesergőt. Az óriási közönség egy pillanat alatt néma csendben, szinte visszafojtott lélekzettel hallgatta a felséges zenét, Rácz Károly művészi játékát. A szívekhez szólott Rácz Károly játéka. Lelkesítő volt a zene,

fellegekben járó sáskák serege teszi tönkre a gazda véres verejtékével nevelt veteményeket pár óra alatt, más évben a ropant orkánokkal járó jégesők semmisítik meg a termést és ha egyik vagy másik évben ezek elmaradtak, előkerülnek a fehér hangyák milliárdjai, hogy megkíméljék a gazdát az aratás fáradságától.

A boer életmódja és szokásai igazi patriarchalis. Mindenfele, amerre csak köztük jártam, mindenütt feltétlen tiszteletet és engedelmességet találtam az öregek iránt. Életmódjuk a lehető legegyszerűbb és ha az igazat akarjuk megvallani, tulajdonképpen semmit sem csinálnak. A szántást-vetést és aratást a kaffer szolgák végzik, szintén ezek ügyelnek fel a gyakran nagyszámu marhacsordákra és juhnyájakra is. A boer legfeljebb csak ha van valami eladni valója a gazdaságból, azt és gyapuját szállítja be a városba.

Az európai felfogás a boer asszonyt a házi asszony mintaképe szerint szereti feltüntetni. Én erre saját tapasztalatomból csak azt mondhatom, hogy ez nem áll és hogy — bár sok földet bejártam — én még a magyar háziasszonynak párját nem találtam sehol. A boer háziasszony sokszor annyira nem háziasszony, hogy még a

legszegényebbjek között is találtam akárhányat, aki csak azért, hogy ne kellessen magának dolgoznia, még a főzést is a kafferre bizza. Ami pedig a rendet és tisztaságot illeti, abban európai testvéreik: a hollandiak példáját éppen nem követik.

Idegennel szemben a boer eleinte igen tartózkodó, de ezen, tekintve, hogy folytonos zaklatása mindig az idegenek — az angolok — folytán történt, nem is lehet csodálkozni. Ha azonban megismerte egyszer az embert, igen vendégszerető és kedveskedik mindennel, amivel csak tud. Bármely időben is lépünk be egy boer házába, az első az, hogy kávéval kínál meg. Nemzeti ételle a boernak tulajdonképpen nincsen; ő azzal, hogy hogy van valami elkészítve, keveset törődik. A fődolog nála, hogy legyen kávé, hus és tengeriliszt. Zeirt olvasztanak a leölt juhokból és ők ennyivel tökéletesen meg vannak elégedve.

Hogy mily nagy szerepet játszik a kávé a boer életében legjobban kitűnik abból, hogy az elnök évente L. 500, — Stgel., azaz 6000 frtot kap az államtól, mint kávé pénzt. Ezért köteles az elnök mindenkit, a ki őt akár privát, akár üzleti dologban felkeresi, kávéval megkínálni, 1896-ban én is

felkerestem Krüger elnököt és így én is kaptam részem az elnöki kávéból. Mondhatom ez volt a legjobb kávé, a mit Transvaalban ittam és Tante Krüger tudja ezt és borzasztó büszke is kávéjára.

A gyermekek nevelése mai napság kezd már javulni, de főbb iskolái az országnak még nincsenek. A tehetségteljek fiaikat a gymnasium elvégezte után rendszerint holland egyetemekre küldik. Leánygyermekük pedig 16—19 éves korukig a pretóriai felsőbb leányiskolában nevelkednek fel, de ha pár év múlva beszél velők az ember észre veheti, hogy bizony nem nagyon sok ragadt a nevelésben rájuk. A szegényebb boer beéri avval, hogy épen csak írni és olvasni taníttatja meg gyermekeit. Még egy generációval előbb így volt általánosságban és nem érdektelen azt tudni, hogy az a nagyesszű ember, a ki már oly régóta vezeti egy esszes, raffinirt diplomata ügyességével az ország dolgait, Krüger elnök csak mint felnött ember, mint Veldteornet tanulta meg a nevet aláírni. Olvasni még szülei taníttatták meg a bibliából és ma sem telik el oly nap, hogy egy pár fejezetet el ne olvasna belőle.

— Folyt. köv. —

valósággal vértkergető hatást gyakorolt. Megnyilatkozott ez abban a frenetikus tapsviharban, amely játékát követte.

Utána Kun Béla, a jogász segítő-egylet elnöke, a fiatal poéta lépett a pódiumra, a ki eddigi sikereire már is büszke lehet. — Aktuális költeményeit szavalta el, közvetlen hatással indította a közönséget, gyakran viharos tapsokra. Felolvasott hatásos és gondolatokban gazdag szép költeményeiből alább reprodukálunk egyet:

Legnagyobb vágyam.

Addig szeretnék élni itt a földön,
Mig megtudom, hogy nem hiába éltem!
Pályám kijárom, oázomat betöltöm,
S maradnak majd, kik könnyet ejtnek értem;
Mert ha munkánkban sors csapása verdes
S verejték, véresepp mindhiába hull,
Am fájó ez, de nincs olyan keserves,
Mint sirba szállni — siratatlanul.

Addig szeretnék élni itt a földön,
Mig nem maradnak, kiket én sirassak,
Nem kell ott lenni is azzal tépelődnöm,
Hogy a halottak sokszor boldogabbak,
Hogy ezivel van, ki már nem remélhet,
Kinek jobb sorsra nincs mit várnia,
Ki jobb, ha meghal, mert e földi élet
Számára kínzás és — kálvária.

Addig szeretnék élni itt a földön,
Mig kevesebb lesz szenvedő, nyomorgó
S mindenki küzdhet, hogy magasba törjön,
Ha karja edzett s lelke, szive forró,
Leomlik végre válaszfal, kiváltság,
Mely van még, ajkunk bárhogy is tagad,
Mozdulnak milliók, hogy visszaváltsák
Az elbitorlott, ősi jogokat,

Ha lehet szépen, ha kell, zúzva, törve,
Tisztítva mint az Isten zivatarja,
S mint eszme, benne lesz a levegőbe:
Hogy boldogulhat, aki csak akarja,
Nem kérlek, ki vagy, mi vagy, hol születél,
Csak annyit, hogy a munkát tiszteled
És ott leszünk a legszebb kikeletnél,
Hol kettős nap süt: érdem, becsület!

Addig szeretnék élni itt a földön,
Mig a bitangot mind bilincsbe rakják,
De fölnyilik örökre az a börtön,
Hol az elzárt rab: maga a Szabadság,
Maga az Eszme, az Isten igéje
S ki lánczraverte mi vagyunk magunk,
A börtönőr: az alkuvás fekélye
Önszolgásgunk, öngyalásatunk!

Addig szeretnék élni itt a földön,
Mig megbecsüli önmagát az — ember,
Bátran lehet a hajnalt üdvözölnöm
S a nagy örömtől nem bírok szivemmel,
Az égő könnyek mind-mind kiperegnek
S mint szent harmatot szivja fel a rög,
Egyes embernek népek- s nemzeteknek,
Kik születtek, joguk lesz — élniök!

Addig szeretnék élni itt a földön,
Mig törvényt béke és szeretet szabnak,
S a helyett, hogy gyengébbet öldököljön,
Csak szive lesz majd a hatalmasabbnak,
Testvéri részvét lesz az aranybánya,
Mely mérhetetlen, közös kincset oszt,
Az bukik el, ki másét megkívánja,
Magát öli meg aki mást kifoszt!

S ki hőz volt, nagy volt, ki méltó, hogy éljen,
Kinek hire egy világra világol,
Bár fogyjon, hulljon tengernyi veszélyen
Nem lesz kiirtva a népek sorából,
Sem most, se máskor, mig csak a világ áll
S az Isten lesz az ember támasza,
Csak azt valljuk, hogy még a napvilágnál
Is becsesebb: jog, szabadság, haza!

Addig szeretnék élni itt a földön,
Mig új Krisztus jön, hogy est mind beváltsa,
S nem kell ott lenni is azzal tépelődnöm,
Hogy mily sötét az ember pusztulása,
Mig elhal majd a fegyver ropogása,
Élhet mindenki békén, szabadon,
S ha jön a nap, mely siromat megássa,
Az örökálmot csendben alhatom!...

Majd a programnak az a száma következett, amikor a bur háboruban parancsnokká lett debreczeni ifju, társadalmi életünk egyik nagy tiszteletben álló családjának tagja: Péchy Tibor olvasta fel a burföldön szerzett tapasztalait. A mikor a szép, magas, végtelenül rokonszenes arcú férfi a pódiumon mngjelent, orkászertü tapsvihartört ki. Általános figyelem kísérte egy óráig tartó felolvasása során minden szavát. De hogyisne, mikor a bur szabadságharcz derék férfja oly érdekesen s annyi kedves epizódal élénkítve ismertette a burokat, azok életét, szokásait, majd a háborút, hadviselésüket, sikereiket, táborukat. Az óriási közönség egy pillanatra se vette le róla szemét, szinte áhitattal hallgatta nagy értékű és a burok életét annyira jellemző felolvasását.

Rendkívül hatásos volt, mikor Péchy felolvasásának végéhez ért és a mellékteremből halkán hangzott fel a Rácz Károly és zenekara által előadott bur-induló. Tapsolt a közönség, elementáris erővel tört ki a zene s a nagyközönség viharosan éltette Péchy Tibort, aki a magyar névnek dicsőséget szerzett a bur szabadságharczban. A jeles férfi, akit felolvasásáért a gratulációk özönével vettek körül, értékes munkáját átengedte lapunknak s annak közlését mai számunk tárcza rovatában már meg is kezdtük.

Utána R. Réthy Laura csalogány dalával fokozta a lelkesedést. Magyar nótákat énekelt s olyan bűvös hatással, hogy a közönség háromszor frenetikus tapsviharral ismételtette meg.

Ezzel a felséges számmal ért véget az estély, amelylyel a közönség ritka élvezetet szerzett magának, a szükölködőknek pedig kenyeret.

VIDÉK.

Jegyzőválasztás. Tegnapelőtt tartották meg a tenkei járásbírószághoz tartozó Kocsuba községben a jegyzőválasztást. Jegyzőül egyhangulag Lakos Lajost választották meg. A választást, mely szép rendben folyt le, Kékus István főszolgabíró vezette.

Debreczeni betörők a törvényszék előtt.

Százhárom betörés.

— Törvényszéki főtárgyalás. —

Debreczen, márcz. 1.

A Szombati Sándor és társai bűnügyében napról-napra fokozottabb érdeklődés mellett tartják meg a főtárgyalást. A tárgyalási terem tegnap is teljesen megtelt közönséggel.

A főczinkos: Szombati Sándor előbb tagadott, később részbeni beismerésben volt, tegnap pedig vacillált. Azt se tudta az egyes bűnesetek során beismerje, tagadja, vagy szokása szerint Faragóra hárítsa az egészet.

A tárgyalások során elhangzott tanvallomások tegnap egy újabb tényt derítettek fel, azt, hogy az egyes betöréseknél nem csupán Faragó és Szombati, de a mindent tagadó Székál Julis is részt vett.

A részleteiben érdekes tárgyalás lefolyásáról tudósítónk az alábbiakat írja:

Betörés a Kiss Albert pajtájába.

A felderített százhárom betörés közül kijutott egy a Kiss Albert debreczeni ey. ref. lelkész, országgyűlési képviselő pajtájának is. A rablóbanda nem törődött a világon semmivel és senkivel. Pusztított a páratlanul rettenetes módon. Egy napon négy tekintélyes debreczeni férfi pajtáját törte fel, közte elsőnek a Kiss Albertét.

Kiss Albert, akit eskü alatt hallgatott ki a törvényszék, elmondta, hogy milyen rettenetes pusztítást vittek véghez a betörők az ő pajtájában. Feltörték az ajtókat, sifonokat, komótokat és mindent elvittek, ami csak elvihető volt.

Elnök: Kiván a nagytiszteletű ur kárterítést?

— Nem kívánok!

Kihallgatta a törvényszék Dr. Nagy Zsigmond főiskolai tanárt, a Kiss Albert vejét is, mert a pajtában neki is voltak értéktárgyai.

Dr. Nagy Zsigmond elmondta, hogy a rablók többek között elvittek egy tizenkét-személyes ételszervizt is. Feltörték a fiókot, amelyben pénz volt és természetesen mindennek a hült helyét találták.

Elnök: Ezekben megismerné a lopott tárgyakat?

— Meg! De nagyon sok olyan tárgy, amiket elloptak, nincs ezek között.

Elnök: Megvizsgálták a betörés után a helyet? Lábnymokat találtak?

— Találtunk. Még pedig több embernek a lábnyoma volt. Sőt azt is határozottan mondhatom, hogy a lábnyomok közül egyben női lábnyomra ismertünk.

Elnök: Kerítés van a pajta körül?

— Van és pedig közel három méteres, úgy, hogy aki a pajtához akart jutni, ha nem az ajtón jött, feltétlenül keresztül kellett másznia a kerítésen.

Elnök: Kívánja, hogy a lopott tárgyakból, amiket ön a magáénak felismert, önnek kiadassanak?

— Nem kívánom!

Dr. Nagy Zsigmond ezután vallomására letette az esküt.

Elnök: (Szombatihoz) No Szombati, hát ugy-e, hogy maga is jelen volt a betörésnél? Ott találták a maga lábnyomát.

— Akkor este négy betörés volt. Kettőnél ott voltam. Azt nem tagadom. Lehetőséges, hogy a kettő közül az egyik ez volt.

Elnök: A lábnyomokból itélve ott kellett lennie.

— Hát lehetséges!

Elnök: A tárgyakon osztoztak?

— Amiket Faragó magához vett, azokon osztoztunk.

A betörő kézimunkája.

Ugyancsak a postakertben feltörték a rablók Kövy Lajosnak, a közgazdasági bank pénztárnokának a pajtáját is. Kövy Lajos el is sorolta a bírák előtt, hogy nyaralójás mennyire kipusztították a tolvajok.

A felmutatott tárgyak között észreveszi asztalkendőit is.

— Ezekből pedig kifejtették a monogrammot is.

Elnök: Szakál Julis, ezt maguknál találták meg. Hát ki fejtette ki belőle a betűket?

— Nem tudom! De nagyon lehetséges, hogy az uram: Faragó fejtette ki.

A női lábnyomok.

Hegedüs törvényszéki bírót hallgatta ki ezután az elnök, akinek szintén a sestetben lévő pajtáját törték fel. A sok lopott tárgy között megismeri a verenda nagy függőnyeit, de mikor szétbontja, akkor látja, hogy a rablók már szalmazsákokat varrtak belőle.

Elnök: Szakál Julis, maguknál találták meg a függönyök egy részét! Mondja csak ki varrt azokból szalmazsákokot?

— Én nem! Bizonyosan az uram!

Elnök: Szombatiné magánál meg a függönyök másik részét találták meg. Hát maguknál ki varrt belőle különféle dolgokat?

— Én nem tudom.

Elnök: Talán bizony a maga tündérszobájában magától varódott meg?

— Én bizony már így megvarrva találtam a lakásomon. (Derűtség.)

Elnök: a tanuként megjelent Hegedüs bíróhoz intézte azt a kérdést, hogy lábnyomokat, nem látott-e a betörés színhelyén.

— De igen, még pedig több lábnyomot, sőt nem is kettőt, hanem három egyén lábnyomát.

Elnök: a vádlott Szombati Sándortól megkérdi: Igy hát maga ennél a betörésnél is részt vett. A lábnyomok itt is ellene bizonyítanak.

— Hát lehetséges, hogy ott voltam.

Az ajándék.

Dr. Nagy Lajos ügyvédnek is feltörték a betörők sesteterti nyaralóját. Ott azonban mulatsággal kezdték a lopást. Előbb megittak egy üveg malagát, azután neki állottak és sorra pakolták fel a drága dolgokat. Az ő asztalneműiből is kibontották a rablók a monogrammokát, amire Szakál Julis újra csak azzal felelt:

— Az uram bontotta ki.

Sőt tovább ment. Volt a lopott tárgyak között egy szép nagy tejmerő kanál. Arról Szakál Julis azt mondta, hogy az övé. Csakhogy *Dr. Nagy Lajos* pedig az ellenkezőjét állította.

Elnök: Kívánja az ügyvéd ur, hogy a tárgyak önnek visszaadassanak?

— Igen, mert a téli rokkot már oda is ígertem ajándékba a hetesemnek.

A szuronyos börtönőr mellett nagyon tetszett ez a kijelentés Szakál Julisnak és hátra fordulva, szembe nevetett a közönséggel.

Ezután hamarosan letárgyalták azokat a betöréseket, amelyeket a rablók *Borsosai Benedek* kárára a boldogfalvai kertben, *Szepesi Antal* és *Kozák Mihály* kárára pedig a postakertben követtek el.

Huszonkét betörés egy éjjel.

Szombati és társai a betörések és lopásokban a múlt év 28-án érték el a legnagyobb rekordot.

Akkor a derecskei szőlőskertek 22 pajtáját törték fel.

A tárgyalást, amely tegnap este hét óráig eltartott, ma folytatják.

Még közel harmincz büneset vár letárgyalásra. A vád- és védbeszédre valószínűleg csak hétfőn kerül sor. Itélelhozzal kedden vagy szerdán lesz.

UJDONSÁGOK.

* **A bur földről.** *Péchy Tibor* burparancsnok tegnap rendkívüli érdeklődés mellett tartotta meg felolvasását a burokról. A felolvasás kellemesen szórakoztatta a közönséget s igen nagy tetszéssel találkozott. A kiváló férfiú dolgozatát, amely becses adatokat és érdekes epizódokat foglal magában nemcsak a bur háborúról, de a burok életéről is, lapunknak engedte át. Az érdekes leírás közlését lapunk mai számában kezdjük meg s felhívjuk arra mindazok figyelmét, akik a felolvasó estélyen nem hallották.

* **Elhalasztott közgyűlés.** A „Petőfi dalkör“ 1901. évi márczius hó 3-ára hirdetett közgyűlése a gyűlés teremnek elfoglalása miatt folyó 1901. évi márczius hó 31-én délutáni 3 órájára elhalasztott. Miről a dalkör t. tagjai azzal értesítettek, hogy a már kibocsátott meghíváson jelzett tárgysorozat teljes épségében fentartatik. *A választmány.*

* **A miniszter köszönete.** A vallás és közoktatásügyi miniszter f. évi 1702. sz. a. kelt leiratával Csánky Viktor kir. tenfelügyelőt megbizta, hogy mindazoknak, kik a debreczeni orsz. tanitói árvaház karácsonyfájára adományaikkal járultak: nevében köszönetét fejezze ki. Ehhez képest kir. tanfelügyelő Csiky Lajosné, dr. Popper Alajosné, Ries Lipótné urhölgyeknek és Márk Endre, dr. Wolafka Nándor v. püspök, Geréby Fülöp utódai, Csáthy Ferencz, László Albert, Pongrácz Géza, Lamprecht Frigyes, Dörre Ferencz, Szabó Lajos és fiai, Szedlák és Vámos, Debreczeni Lajos, Kardos László, Füleky Pál, Benyács Emil és Lestyán Adorján uraknak kegyes szívü adományaikért köszönetét kifejezte.

* **A hatvan-utczai gazdaság ülése.** A hatvan-utczai gazdaság márczius hó 3-ik napján, vasárnap d. u. 3 órakor a városháza nagytanácsstermében évi rendes közgyűlést tartja meg. Tárgyak: 1. Választmányi jelentés az 1900-ik évről. 2. Pénztárnoki és számvizsgálói jelentés a múlt 1000. évi pénztári állapotrol annak folytán a pénztárnok és a többi tisztviselők felmentése. 3. Három tagból álló számvizsgáló bizottság megválasztása az 1901. évre. 4. Ondódi és újföldi mezőőrök felfogadása az 1901. évre. 5. Esetleges indítványok tárgyalása. Tisztelettel *Koszaros Lajos*, utczagazdasági elnök.

* **A helyi vasut helyett vilamos.** A debreczeni helyi vasut részvénytársaság kérelme folytán a jelenleg gőz- és lőüzemű vasutnak vilamos üzemre átalakítandó hálózatára a közigazgatási bejárás megtartását kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur

Önagyméltósága 1901. évi 4283. sz. a. elrendelvé, annak megkezdésére a városház nagytermében határidőül 1901. évi márczius hó 4-dik napjának délelőtt 9 óráját tűzte ki, amiről a közönség azon megjegyzéssel értesítettik, hogy azon munkálaton, az ipari és gyári vállalatok tulajdonosai, illetve képviselői jelen lehetnek. A városi Tanács.

* **A Petőfi-dalkör dalestélye.** A „Petőfi-Dalkör“ mint minden évben, ugy az idén is megtartja márczius 3-ikán dalkörös dalestélyét, melynek célja lenni a legsikerültebb mulatságoknak. Most is nagy az érdeklődés a fiatal dalkör által rendezendő estély iránt, hol a dalárda szép és hazafias dalainál és a Magyarai testvérek kedvelt zenekara mellett emlékezetes estétet tölt a közönség.

* **Előléptetések Hajdumegyénél.** Tömeges és fokozatos előléptetés történt a hajdúvármegyei kezelő és segédszemélyzet létszámában. Nevezetesen gróf *Dégenfeld József* főispán ur ömöltósága által előléptetettek, illetve kinevezettek: *Papp Lajos* árvaszékiiktató kiadó árva-nyilvántartóvá, *Fényes Gyula* levéltári segéd árvaszéki iktató-kiadóvá, *Nagy Gábor* irnok levéltári segéddé, és *Csejöldi Miklós* napidíjjas irnok rendes irnokká. Megérdemelt elismerése ez a jó munkának.

* **Halálozás.** Kulcsár Rózsika folyó hó 27-én délelőtt 11 órakor, életének 12-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. Földi részei Márczius 1-én délután fognak a ref. egyház szertartása szerint. *Bercsényi-utca* 13-ik számú háznál tartandó rövid ima után a Péterfia-utczai temetőben örök nyugalomra helyeztetni Halálát gyászolják: bánatos édes anyja: özv. Kulcsár Istvánné szül. Kiss Juliánna; gyermekei, illetve testvérek: Erzsébet, férjével Komlóssy Sándorral és gyermekek; Gyula, Pista, Ilonka és Jolánka; számos rokonok nevében is. A temetést *Dankó M.* temetkezési intézete rendezi.

* **Kitüntetett debreczeni ifjak.** *Vadászi László* és *Fridrik Rezső*, akik a debreczeni vasuti állomáson mint gyakornokok működtek, szép kitüntetésben részesültek. A vasuti tisztii tanfolyamot jelesen végezték, ezért a kereskedelemügyi miniszter mindegyiküket elismerésben és ötven-ötven korona jutalomban részesítette. A kitüntetett ifjakat közelebb hivatalnokokká nevezi ki.

* **A „Debreczeni Dalegylet“** a Vörösmarty szoboralap javára, márczius hó 9-én szombaton, az „Arany Bika“ szálloda disztermében táncocczal egybekötött hangversenyt rendez. A hangverseny kezdete pontban 7 és fél órakor. Belépti-díjak: a földszinten ülőhely személyenként 2 korona; állóhely 1 korona; páholy-jegy 6 korona. A hangverseny műsora: 1. Nyitány, Rácz Károly zenekara által. 2. „Késő vágy“, Szövege Vörösmarty Mihálytól, zenéje dr. Horváth Ákostól; előadja a Debreczeni

dalegylet. 3. Komoly szavaltat, előadja Emmert Leona kisasszony. 4. „Csárdajelenet,” Hubaytól; hegedűn előadja Tomm Béla ur, a nagyváradi zeneiskola tanára; zongorán kíséri Kardos Endre ur. 5. „Oly távol,” Engelsberg E. S.-tól; Előadja a Debreczeni Dalegylet. 6. Népdalok, Kovács László dalegyleti tagtól; éneklő Goldstein Jolánka kisasszony. Vig monológ, előadja Fehér Margitka kisasszony. 8. „Virág-énekek” (pályadíjat nyert mű). dr. Bródy Miklóstól; Előadja a Debreczeni Dalegylet. Műsor után Rác zenekarának közreműködése mellett szeretnék (tánc) és táncz.

* **Márczius idusa.** A szent eszmeháromság 53. évfordulóját városunk ez évben is a szokott fényvel fogja megünnepelni. Az akadémia ifjúsága az ünnepély tárgyában a napokban értekezletet fog tartani, melyen a programot fogják megbeszélni. Márczius 15-én délelőtt a tanári-kar ünnepe lesz az oratóriumban, délután pedig az ifjúság ünnepélye a Petőfi szobornál és a városháza előtt. A főiskolai magyar irodalmi társulat alkalmi költeményre pályázatot írt ki.

* **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz utczi templomban f. év márczius 2-án szombaton az istentisztelet a következő időben fog tartatni és pedig: Péntek este egy negyed 6 órakor, szombat délelőtt 9 órakor és délután 4 órakor. Köznapokon reggel fél 7 órakor, este fél 6 órakor Márczius hó 4-én d. u. 5 órakor, másnap Purim reggelén pedig 6 órakor.

* **Eltűnt szekér.** Schmidt Ágoston közraktári igazgató kocsija ugyan csak megrémült, mikor a Hungária kávéházból kijövet, hova tejet szállított — nem látta kocsiját. Fűtől-fához szaladt kérdezősködni a kocsit s lovak után, de mivel senki sem tudott neki utba igazítással szolgálni, nagy szorongva fordult a rendőrséghez. Bardócz András rendőrbiztos egész nap fáradt a kocsi keresésében, míg végre este az Új-kertben megtalálta. A szekérről semmi sem hiányzott, azonban a lovakat valaki a szerszámoktól megfosztotta. Az ismeretlen tettést eddig még nem sikerült kinyomozni.

* **Jókedvű vendég.** Barna Bálint habházi földműves szekerevel jött be Debreczenbe. Az Árpád-téri kocsmánál egy kis pihenőt tartva, nyancsak betalált szedni a jóból. Mikor már a sárgaföldig itta magát, kitették a szűrét a kocsmára elé, honnan két rendőr és egy talyiga segítségével lehetett csak a központra szállítani. A felügyelet nélkül maradt szekeret pedig a város istállójába hajtották.

* **Leesett a háztetőről.** Nagy Sándor tégláskerti lakos tegnap ugyan csak borközi állapotban felmászott a házára tetejére, hogy a hóolvadás folytán megrongált zsindelet kijavítsa. Munka közben azonban a sikos tetőn megcsuszott a berugott ember s a másfél öl magas tetőről a földre zuhant. A

mondás azonban, hogy a részeg embert az Isten őrzi, csodálatosképen beteljesült, mert a bepálinkázott atyafinak egy kis zuzódáson kívül egyéb baja nem történt.

* **Elfogott szökevény tanonc.** Tegnap délután a vasuti állomás közelében egy 15 év körüli fiút fogott el a rendőrség csavargásért. A fiú Margitáról Szabó Lajos kerékgyártó mestertől szökött meg s tizen-négy nap óta csavarog a város utczáin. Holnap visszatoloncolják gazdájához.

* **Csek-hamisító inas.** Báró Born Frigyesnek folyószámlája van a kereskedelmi banknál, a miről tudott az inasa, Kun István is. A múlt hónapban egy kis pénzre volt szüksége az urassági inasnak s hogy e baján segítsen, elővette a gazdája csekk-könyvét s „utalványozott” magának 100 forintot. — Az utalványt pedig Reks Henrik névre töltötte ki s hordárral küldte a bankba, ahol azonban gyanusnak találtatván a név, nem fizették ki. Tetejébe a fölsülésnek Kun Istvánt még le is tartóztatták. A törvényszék, Cseke Kálmán bíró elnöklésével, tegnap vont a feleletre okirathamisítás címén és dr. Namessy királyi alügyész meghallgatása után két havi fogházat mért rá. Az ítélet jogerős.

* **A svihák.** Bagó Mátyás rálépett a Bata Imre tyukszemére. Ez ha bálteremben történik meg, okvetlenül lovagias következményeket vonna maga után. De miután ez a piacon történt, hát nem történt más, minthogy Bata Imre pofon teremtette Banót. Az nem ütötte vissza, hanem végignézte s loszolta megvetően:

— Svihák!

Ebből aztán keletkezett olyan alapos skandalum, hogy két rendőrnek kellett közléni és rendet csinálni. Az ügynek a rendőrség előtt lesz a folytatása s egyszersmind elintézése is.

* **Kritikus nap.** Márczius ötödikén, amidőn ujhold van, lesz Falb jóslása szerint a legfélelmetesebb kritikus nap ez évben. A közönség azonban már annyira megszokta Falb bácsi ijesztgetéseit, hogy fel se veszi s egészen egykedvűen várja be a történendő dolgokat.

* **Bőzsa Arczkenőz,** szepő, májfaló, persónék oldal a legjobb vegyszerű termék. Töljzen áradatlan, nem zúroz, nem avasodik soha. Üdeseget, bajt köleszőz az arcnak. Egy téglát ára 1 korona. Hozzá szappan 60 fillér. Kapható *Franciscus és Jóna* drogueriájában. Kosuth u. 2 sz. Ugyanott mindenféle toilette-czikkék kaphatók.

Millió végrendelet az elme-kórházban.

— Saját tudósítónktól. —

Országos feltűnést keltett annak idején az a hír, hogy a Schwarzer-féle elmeógyógyító intézetben a dúsgazdag Berde Mózol közel egy millióra menő vagyonát, írásbeli végrendeletének megsemmisítésével szóbeli-

leg, unokaöccsének, Berde Béla nagybirto-
kosnak hagyományozta.

A törvényszék már ki is hirdette volt az új végrendeletet, amikor kiderült, hogy a szóbeli végrendelet merőben koholt, minek következtében a végrendelet körül szerepelt egyéneket letartóztatták és vád alá helyezték.

A vád alá helyezett végrendeleti szereplők közt volt Barkóczy Emil báró és Török Árpád dr. fővárosi ügyvéd is. Mivel a vádlottak beismerése alapján a végrendelet koholt volta nyilvánvalóvá lett, az unitárius egyház, mint az irrott végrendeletben meghatározott örökös nem kívánta a vádlottak megbüntetését. Török Árpádot azonban az ügyvédség gyakorlásától elmozdították. Török Árpád az ügyet megújította később s újított fegyelmi ügyében a budapesti ügyédkamara márczius 26-ára tűzte ki a tárgyalást.

A tárgyalásra többek közt tanuk gyanánt meg vannak idézve: Barkóczy Emil báró özvegye, született Kállay Szereána, Laufenauer Károly dr., Moravcsik Ernő Emil dr. és Oláh Gusztáv dr. szakértő orvosok s végül Szék Lajos ügyvéd. Képviselve lesz a kir. ügyészség is.

Az ingyen kenyér-osztás.

Debreczen, február 28.

A tegnapi nap anyagilag is fényes eredményt hozott azok számára, akik az ingyen kenyér jótékonyosságát igénybe vették. Az ő javukra rendezett felolvasó ünnepély erkölcsi és anyagi tekintetben egyaránt fényesen sikerült s a jótékony adakozók összegével is felül haladta gyűjtésünk a kétezer koronát. Jótékony adományokat küldtek be tegnap lapunk szerkesztőségéhez az ingyen kenyér javára:

Kacsovics Ivánné urnő	20 kor.
Özv. Deák Mihályné urnő	4 kor.
Károlyi Sándor ur	4 kor.

Összesen: 28 kor.

Legutóbbi kim: 198 kor. 68 fill.

Összes gyűjtésünk: 2012 kor. 68 fill.

Ma és mindennap délelőtt 11 órakor ingyen kenyér-osztás a városháza udvarán.

TÁVIRATOK.

Kitüntetett miniszter.

Budapest, február 28. Milerand francia kereskedelmi minisztert királyunk a kiállításért a Lipót-rend nagykeresztjével tüntette ki. A francia kormány azt hitte, hogy szocialista voltáért nem nyer kitüntetést. Illetékes helyen lépés történt, hogy ha ki nem tüntetik, vitszavonják az összes magyaroknak és osztrákoknak adott francia kitüntetések.

Körber a királynál.

Bécs, február 28. Bécsi tudósítónk táviratozza, hogy Körber miniszterelnököt a király ma reggel kilencz órakor audiencián fogadta. Körber előterjesztést tett a királynak a politikai helyzetről s a pártok legujabb állásfoglalásairól. A reggeli lapok azon hire, hogy Körber és miniszterársai lemondanak, nem felel meg a valóságnak. A király a Körber-kabinetet nem akarja elejteni, sőt a lengyeleknek sem szeretne különös engedményeket tenni.

Bécs, február 28. Későbbi távirat jelenti: Beavatott körökben egész határozottsággal állítják, hogy a királynak Körber miniszterelnökben vetett bizalma az utóbbi időkben alaposan megingott s hogy a Körber-kabinet napjai megvannak számlálva. Azt is beszélnek, hogy a király ismét Gautschot fogja megbízni a kabinet alakításával.

A trónörökös Meránban.

Merán, február 28. Ferencz Ferdinánd trónörökös főherceg nejével ma reggel hosszabb tartózkodásra Meránba érkezett.

Letartóztatott sorsjegy-hamisító.

Budapest, február 28. Mint bécsi tudósítónk jelenti, Fischer Alajos ügynököt ma a bécsi rendőrség letartóztatta. Fischert a budapesti rendőrség körözi, mert egy Vörös-kereszt sorsjegyet hamisított, hogy egy régebben kihuzott főnyereményt fölvehessen.

Merénylet egy miniszter ellen.

Pétervár, február 28. Az orosz távirati ügynökség jelenti: Bogolepov közoktatásügyi minisztert tegnap délután a kihallgatások alatt Karpovics Péter gemeli polgár egy revolverlövésrel nyakán megsebesítette. A merénylőt elfogták. A merénylet indító okát még nem tudják.

Munkanélküliek zavargása**Bécsben.**

Bécs, február 28. Ugy látszik, hogy a bécsi munkanélküliek követni akarják budapesti kollégáik példáját, amennyiben ma a Ringen hatalmas tüntetést rendeztek. Mintegy ezren a parlament elé vonulva „Vesszenek a csehek! Vesszenek a német radikálisok! Munkát akarunk!” kiabálással óriási lármát csaptak. A tüntetés nem ölthetett nagyobb mérvet, mert a rendőrség hamarosan szétverte a zajongókat.

Vilmos császár veszélyben.

Berlin, február 28. Vilmos császár ma délben a kastélyához hajtatott. Mikor kocsija a brandenburgi kapuhoz ért, a villamos kocsi, amelynek fékezője felmondta a szolgálatot, az utolsó pillanatban neki ment a császár kocsijának.

A kocsis a végső pillanatban rántotta félre a lovakat. A lovak megállottak, a villamos pedig csak horzsolta a császár kocsiját. Vilmos császár csak akkor vette ezt észre, mikor a bajon tul voltak. Fogatjához óriási tömeg gyűlt. A császár mosolyogva köszönt s azután elhajtatott.

Krüger gyásza.

Budapest, február 28. Brüsszelből táviratozzák: A „Petit Bleu“-nak jelenti Utrechttől, hogy Krüger elnök táviratot kapott Pretóriából, a melyben veje, Kusi Malan és unokája, Krüger Péter halálát közlik vele. Mind a ketten Delarey csapatához tartoztak és a Rustenburg környékén nemrég vívott csatában estek el.

A bankkamatláb leszállítása.

Budapest, február 28. Bécsből jelelik, hogy az osztrák-magyar-bank főtanácsa mai ülésén a leszámítolási kamatlábnak 4½%-ról 4%-ra való leszállitását határozta el.

Perotti Gyula halála.

Budapest, február 28. Mint bécsi tudósítónk jelenti, Perotti Gyula a magyar királyi Operaház tagja, ma délelőtt Meránban operáció közben meghalt. Perotti körülbelül egy év előtt hagyta el Budapestet s nagyszámu hitelezői elől Bartóky Matild énekesnő társaságában Amerikába menekült. Fél esztendeig barangoltak a dollárok hazájában minden anyagi eredmény nélkül, míg végre Perotti megtörtén visszátért Európába s Berlinben próbált szerencsét. Itt sem ment semmire és súlyos betegen utazott Olaszországba Milánóba. Keglevich gróf, operánk intendánsa itt találkozott is vele s vissza akarta szerződtetni Budapestre. Meg is kezdte már az intendáns az akciózt a visszakeresztelés ügyében, ma azonban táviratilag tudatták vele, hogy Perotti meghalt.

Egy nagy cég bukása.

Budapest, február 28. Az Adler Ignác és fia nagy kézműáru kereskedő-cég ma fizetéseképtelenné lett. A passivák meghaladják az egy millió koronát. A nagy cég bukásánál a fővárosi pénzügyintézetek vannak leginkább érdekelve.

A burok harczai.

London, február 28. A reggeli lapok azt jelenti Staüderontból, hogy French tábornok által zsákmányul ejtett bur ágyuk el voltak ásva és a lövészek találtak rájuk, mikor az angol szállító-oszlopot át akarták vinni egy megáradt folyón. Ugyanott nagy mennyiségű lövészet ástak ki. French tábornok megdicsérte a lövészeket ügyességükért. — A Daily Mail jelenti De Alarból tegnapi kelettel, hogy 26-án sokkal több burt fogtak el, mint előtte való nap. A foglyok között, a kiknek

száma most már körülbelül 200, két bur parancsnok is van. — A Standardnak jelenti Pretóriából 26-iki kelettel, hogy Botha Lajos egy kis bur csapatát átkelt a delagoai vasuton és most Middleburgtól északra áll. Valószínűleg a viljoensi főhadiszállás és a bur kormány székhelye felé tart, mely utóbbi Roosenkal mellett van.

Brüsszel, február 28. Az itteni transzváli ügyvivőség határozottan valótlannak mondja azt a hirt, hogy Botha Lajos fővezér megadni készül magát s hogy e végből tárgyalásokba is bocsátkozott Kitchener lorddal.

London, február 28. Több esti lap jelenti, hogy Kitchener lordnak Botha tábornok ma formálisan megadta magát.

Elitelt aljárásbíró.

Lőcse, február 28. Az idevaló törvényszék Tomory János késmárki aljárásbíró hivatalt sikkasztásért és vesztegetésért három esztendei börtönre és hivatalvesztésre ítélte.

Kardpárba.

Budapest, február 28. Arlov vivótermében tegnap délután kardpárba vívott Wellner Gyula fogász Laky Oszkár magánhivatalnokkal. A párbajban Wellner a karján megsebesült, a mire a segédek a viaskodást megszüntették. A lovagias ügy egy utcai jelenetből keletkezett, a melyben a felek egymást kölcsönösen megsértették.

Öngyilkos bankigazgató.

Budapest, február 28. Jägerndorf-ból táviratozzák: Höbel Antal, az osztrák-magyar bank itteni fiókjának igazgatója, ma forgópisztolyal agyonlőtte magát.

Osztálysorsjáték.

Budapest, február 28. A VII. sorsjáték 5-ik osztályának mai záróhuzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 100,000 koronát nyert 8032. — 30,000 koronát nyert: 58593. — 15,000 koronát nyert: 65244. — 10,000 koronát nyertek: 15802 34302 78873. — 5000 koronát nyertek: 11152 48299 79677 91707. — 2000 koronát nyertek: 22750 83436 87971. — 1000 koronát nyertek: 6736 9224 71188 80822 99018. — 500 koronát nyertek: 1594 4424 5991 6330 8685 9555 12620 12925 14957 23810 39110 39187 40181 40663 41870 47589 51231 59066 59482 65844 66441 66903 68296 70755 71501 73110 77672 85315 87653 88994 91763 92740 94581. A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

Tőzsde.

— Esti zárlat. —

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

Buza áprilire . . .	7-58
„ októberre . . .	7-66
Rozs áprilire . . .	7-32
„ októberre . . .	6-68
Zab áprilire . . .	6-25

Tengeri májusra . . . 5.25
 „ júliusra . . . 5.34
 Amerika háromnyolczad centtel. — Berlin
 háromnegyed márkával olcsóbb.

VEGYES.

Haldoklók a vádlottak padján.

Mulatságos jelenet játszódott le a szegedi büntető törvényszék előtt. Két orvos két vádlotról bizonyítványban állította, hogy mindkét vádlott súlyos beteg, egyik harminczkilencz, a másik negyven fokos lázban fekszik, szó sem lehet róla, hogy a tárgyaláson megjelenhessenek. Ezt a nyomós bizonyítványt a védő helyettese terjesztette be. Mily nagy volt a meglepetés, mikor a bíró, a büntető tanács elnöke konstatálta, hogy a két vádlott megjelent.

— Hiszen maguk haldokolnak, — szölt az elnök.

— Kutya bajunk sincsen.

— Nem is betegek?

— Olyan egészségesek vagyunk, mint a makk.

— Itt két orvosi bizonyítvány igazolja, hogy maguk haldokolnak.

A két vádlott összenéz. Nini, a védő elfelejtett értesíteni, hogy a két bizonyítványt sikerült megszerezni. Meg is mondták őszintén:

— Volt arról szó, hogy nem jelenünk meg, de aztán az ügyvédünk nem értesített a továbbiakról.

Az ügynek kellemetlen folytatása következik az ügyvédre és a két elmes orvosra nézve is.

Férje helyett a halálba. A hitvesi hűségnek és szeretetnek megható példáját szolgáltatta Hill Róbertné Trentonban, kinek férjét gyilkosság miatt halálra ítélte az esküdtszék. A nő az ítélet tudomásul vétele után kérvényt adott be a kegyelmi tanácshoz, hogy a halálos ítéletet hajtásá végre ő rajta, mert ő, mint spiritiszta bizton hiszi, miszerint visszatérő szelleme útján a bűn útjára tévedt férjét nemcsak tökéletesen meg fogja javíthatni, hanem annak vétkeit sok jó cselekedettel fogja expiálhatni. A bíróság természetesen nem adott helyet a különös kérelemnek.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

(Folytatás.)

Az új házaspár utja gyönyörűség-teljes volt.

Édes ábrándokat szötte fontak maguknak a jövőről, hogy milyen életet élnek majd abban a kis kastélyban, amelyet hosszú időre biztosított a számukra egyetlen lépésük.

Ezalatt pedig a Dércziné háziasszonya készült nagyban arra, hogy Marival találkozzék.

A vasárnap elérkezett.

Most már meg fog tudni mindent. Alig várta, hogy a kitűzött idő, az est is elérkezzék és sietett a testvérehez, akinél Mari lakott. Elképzelhető volt csodálkozása, mikor mindenkit otthon talált, csak Marit nem.

— Hol van Mari?

— Nem tudjuk.

— Mikor ment el?

— Még reggel.

— Hová?

— Nem tudjuk! Azóta vissza sem jött.

— Hallatlan, hiszen engemet ide rendelt.

— Biztosan roszban töri a fejét.

A meglepetés azonban csak ezután következett be. Váratlan vendég érkezett: Szálasi. Meglepett mindenkit, mert érdekes újságot is hozott. Elmondta, hogy egyik hivatalnoktársa ma tanu volt egy esküvőn, a Mari esküvőjén, aki Hadáknak esküdött örök hűséget.

(Folyt. köv.)

MULATTATÓ.

Sürgős. Anyóka: Kérek egy jegyet Gödöllőre a legközelebbi vonathoz.
 Vasuti pénztáros: Harmadosztályut?
 Anyóka: Nem, adjon másodosztályut, mert nagyon sietek.

SZINLAP.

Ma, pénteken „B” bérletben:

Figaró házassága,

vagy:

Egy napi bolondság.

Vigjáték 5 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Almaviva gróf, Andaluzia főbirája Pataki B.
 Rozina, grófné, neje — Fái Flóra.
 Figaró, a gróf komornoka és
 a kasély felügyelője — Tanay Fr.
 Zsuzsi, a grófné első komor-
 nája. Figaró jegyese — T. Halmi M.
 Marcelina, gazdasszony — Kiss Irén.
 Antónió, kertész, Zsuzsi nagy-
 bátyja — Nagy Gy.
 Fanchette, Antónió leánya — Bárdos Irma.
 Cherubin, a gróf első apródja Szabó I.
 Bartholó, sevillai orvos — Sziklai M.
 Bazilió a grófné zongoramestere Csatár Gy.
 Bókebiró, a törvénysék alelnöke Szathmáry.

Holnap, szombaton „C” bérletben:

A HÁROM TESTŐR.

Vigjáték.

Eladó úri lak.

Hajdú-Hadházon, a város közepén, Fényes-féle ház három nagy épülettel (teljesen téglá) kilencz szobás lakás és mellékhelyiségekkel, 12 lóra istálló, magtár, kocsiszin, cseled lakás, 1400⁰öl diszkert. A lakás esetleg kétfele is osztható — eladó. Értekezhetni Poroszlay Albert tulajdonossal H.-Hadház.

Kiadó lakások.

Egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti és két szobából álló földszinti helyiség azonnal kiadó. Biedermann-palota Piacz-u. 42. sz.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által lajánott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárumban.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczar.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota)

Apró hirdetések.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Kaiser Salamon vászon, kézmű és divat **részlet üzlete** Hatvan utca 2 szám a. található.

Egy jókarban levő zongora jutányos árárt eladó Riesz Henriknél, Hatvan-u. 58.

Egy ház kiadó külön udvarral, mely áll egy utcza, két udvari, előszobából, konyhából és szép gyümölcsös kertből. Értekezhetni Morgó-utca 25. sz. a., a tulajdonossal, szombati nap.

Allást keres B.-Diószegen végzett, 10 évi gyakorlattal bíró 35 éves családos egyén, ki jó bizonyítványokkal rendelkezik mint önálló szőlőfelügyelő több évig nagyobb uradalomban jó sikerrel működött, Debreczen vidékén megtelelő alkalmazást keres. Czim megtudható a kiadóhivatalban.

Mester-u. 15. sz. ház ondódi föld-dél — 1 nyilas — eladó.

6 hold 1176 □ öl ujosztású föld eladó. Csapó-utca 15.

Kossuth Battyáni utca sarkán, a 2-ik számú házban egy 5 szobából s mellékhelyiségekből álló emeleti **utcazi lakás** Május 1-től kiadó.

Ajtó-utca 2. sz. háromszobás előszobával és mellékhelyiségekből álló lakás május 1-től kiadó. Jóvizű kút az udvarban.

Eladó épületfa 12 drb. 6 méter-től 12 méterig, vastagsága 40—60 □ centiméter. Értekezhetni: Győri Bálint ácsmesternél H. Hadházon.

Kiadó egy 4 szobás utcazi lakás és egy 4 lóra való istálló, kocsiszin és szőnapad. Miklós utca 41.

A ven kertben 60 szám Kar-u felől, igen alkalmas ház és szőlő azonnal eladó.

Egy jó karban levő zongora 60 frtért eladó. Hol, megmondja a kiadóhivatal.

Egy utcazi lakás butorral vagy a nélkül azonnal kiadó Egy szobabutor eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Köhögés ellen Pemetéfü czukorka Borsy czukrárdában kapható; egy doboz 20 fillér.

Maison Steiner új női divatterem Piacz u. 65. (Miklós utca sarkán.) Elvállal egyszerű és diszes ruhák mérték utáni elkészítését mérsékelt árak mellett.

Világhírű „Martell Cognac“ kizárólagos főraktára: Váray József kereskedésében, Piacz és Simonffy-utca sarok.

Szép lakás kiadó 4 szobás, előszobás. Darabos-utca 16 szám. Jó vizű kút a házban.

A Takarek és Hitelintézet Csapó-utca 4. sz. házában egy **2 szobás és előszobás lakás** mellékhelyiségekkel együtt (eddig ügyvédi irodának használtatott) továbbá **két bolthelyiség** május hó elsejévtől kiadó. Értekezhetni a fenti intézet igazgatóságánál.

Eladó földek az ondódon 2 nyilas tanyaföld, s 2 ny. földön 1 nyilas föld **Ertekezhetni Timár-u 44.**

Gyarmathy János mé-száros **Dégenfeld-tér 9. sz.** (Csapó u. sarok) Húsárak: I. rendű 50 kr. II. r. 44 kr. 1 kgr. rostélyos 5 szeletbe Frias és füstölt sertéshús napi folyó árnál 4 krral olcsóbban Vegyes hideg felvágott állandóan friss. Virsli és szalada drbjá 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól este 8-ig nyitva. **Főüzlet: Bethlen utca 29** (saját ház). Itt a húsárak: I. r. 48 kr. II. r. 40 kr.; itt is mindenféle hentes czikkek kaphatók **Vendéglősöknek megfelelő árengedmény!**

Csemege szőlő almériai alma és körte fajok, — vérbélű narancsok, francia fehér datolya 1 kiló 1 frt., máltai új burgonya 1 kiló 16 kr., Carfiol 1 rózsza 15, 18 és 20 kr. **Cuba kávé** 1 kiló 1 frt 20 kr., Chocolate 1 nagy tábla 28 kr., Pozsonyi diós patkó 1 darab 6 kr., Carlabadi zwibak, Erfurti vetemény és virágmagvak. **Buday-féle Rizlingbor** 1 liter 40 kr. 1 nagy üveg Pezsgő 1 frt. 30 kr. 1 kis üveg pezsgő 75 kr., finom tea Rum 1 liter 70 kr. 1 3 frt. kis üveg Cognac 60—70 kr. és feljebb, nagy üveg Cognac 1 frt és feljebb. Mindennemű fűszerárakat a legjutányosabb árban **Váray József** kereskedése, ajánl: városi új bérpalota

Egy két szobás **utcazi garçon lakás**, továbbá egy földszinti szépen **butorozott szoba** (bejárattal a lépcsőházból) **Május 1-ére** kiadó Értekezhetni: Kossuth-utca 39 sz. a. a házmesternél, vagy Széchényi-u 21. sz. a. az építési irodában.

Első debreceni ruggyanta bélyegzőgár és vésőműintézet

Krausz József Kossuth-u 7. Készít mindenféle bélyegzőket gyorsan pontosan és olcsón 1 felszerelt bélyegző 2 kor.

3—400 holdnyi gazdaságot keresek haszonbérbe. Czim a kiadóhivatalban.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza
a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Créme a Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdév széppé teszi s megóvja a megránczosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsza s crème színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacsal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

Debreczen, 1901. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

33

1901.

Árlejtési hirdetmény.

A nm. vallás- és közoktatásügyi Ministerium felhatalmazása alapján árlejtési hirdeték a vezetocem alatt álló orsz. an. árvaház funővendékeinek az 1901., esetleg következő évben szükséges téli- és nyári rubátok szállítására.

A részvevőni óhajtok a feltételeket, a ruhamintákat az árvaház irodahelyiségében minden d. e. 9—12 ig. d. u. 3—6-ig megtekinthetik. Árlejtési kívánók mutathatnak is mind a téli s mind a nyári ruhára alkalmas mintákat, csakhogy azoknak *hasai gyártmány*nak kell lenni s ez származási bizonyítványával igazolandó.

Az árlejtés **márczius hó 9-én d. e. 9 órakor** az árvaház irodahelyiségében fog megtartatni, melyre az árlejtési kívánókat azzal hívom meg, hogy árlejtés előtt biztosítékul 400 korona bantpénz teendő le s az árlejtésben csak képesített és önálló szabóüzlettel bíró iparosok vehetnek részt. A szállítás végleges odaitétele a nm. Ministerium jogkörébe tartozik.

Debreczen, 1901. február 23.

Kozma László,
árvaházi igazgató.

Meghívás

a debreczeni tisztviselők önségélyző egyesületének **1901 évi Márczius hó 10-én d. e. 11 órakor** a „jogász és tisztviselői körnek“ gróf Dégenfeld-tér 2. sz. a. levő helyiségében tartandó

rendes közgyűlésére.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság jelentése az egyesület 1900-ik évi működéséről, az 1900. évi mérleg és a felügyelő bizottság jelentésének bemutatásával.

2. Ugyanannak javaslata a tiszta jövedelem felosztása, a tisztviselők díjazása és köszönetnyilvánítások tárgyában.

3. Az alapszabályok értelmében esetleg a közgyűlés előtt 3 nappal beadott indítványok tárgyalása.

4. Nyolcz igazgatósági rendes tag választása.

5. A felügyelő bizottságnak újabb egy évre megalakítása.

6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag megválasztása.

A vonatkozó összes okmányok az egyesületi hivatalos helyiségben közszemlére kitéve vannak.